

Björg Hjelm, ráðgevi hjá Deyvafelagnum, fegnast um, at sjónvarpstíðindini í næstum verða tulkaðar og stroymaðar, men hon harmast um, at aðrar sendingar sum 3-2 og kjaksendingin ikki verða tulkaðar, tí

Mynd: Grækaris D. Magnussen

Deyvafelagið fegnast um tulkingar í KvF

Fyri einum ári síðan gavst Kringvarpið at tulka sjónvarpsstjórnir. Men nú lovar kringvarpsstjórnir, at sendingar aftur verða tulkaðar. Men ikki allar

Grækaris Djurhuus
Magnussen, Press

Ein minnilutabólkur í føroyska samfelagnum, sum er illa fyri, tá tað snýr seg um sendingar í sjónvarpinum, eru tey deyv. Verða sendingar ikki tulkaðar, hava tey ongan móguleika at fylgja við. Fyri henda bólin er tað álvarsamt, tí tey fáa ikki verið við í kjakinum um samfelagsviðurskipti, heldur ikki sínámillum.

Björg Hjelm, ráðgevi hjá Deyvafelagnum, minnir á, at deyv hoyra ikki sjónvarpstíðindini, tey hoyra ikki tað, sagt verður í 3-2, tey hoyra ikki, hvat tosa verður um í Vangamyndini, og Kjakið fáa tey heldur ikki við.

– Hetta merkir millum annað, at ungfólk við hoyri-breki ikki kunnu samskipta við onnur ung í t.d. skúlanum um ítróttin í 3-2, deyv kunnu heldur ikki samskipta við sínar starvsfelagar um eitt politiskt kjak, sum hevur verið í sjónvarpinum, og soleiðis kunnu vit halda fram.

Tey kenna seg meira uttan fyri enn neyðugt, sigur Björg Hjelm.

Tulkingin steðgaði bráðliga

Hin 7. februar gavst kringvarpið at deyvutulkad 3x2 og Kjakið. Og síðan hava tey deyv í Føroyum verið skerd frá hesum partinum av føroyskum viðurskiptum í sjónvarpinum: 3-2 og Kjakið.

Um hetta sama munið var kjakfundur í Kringvarpinum. Ein kjakfundur, sum varð sjónvarpaður beinleiðis. Fleiri limir í Deyvafelagnum vóru til staðar, og tey gjørdu vart við sína misnøgd um, at heldur ikki henda beinleiðis kjaksendingin varð tulkað. Síðan rýmdu tey av fundinum.

Hin 4. apríl í 2013 sendi MBF, Meginfelag teirra brekaðu í Føroyum, bræv til landsstýrismannin í mentamála, Bjørn Kalsø. Í brævinum sigur MBF millum annað:

– MBF vil hervið gera tygum varugan við, at vit meta, at tað er ikki sørt mann-

minkandi fyri persónar, sum eru deyv, at koma í eina stöðu, har teir møta upp til eitt alment tiltak, sum Kringvarpið skipar fyri, men har hvørki teknmálstulkur ella tekstur er til nakað av innsløgunum.

Í brævinum til landsstýrismannin vísir MBF á Public Service-sáttmálan. Har stendur m.a.:

– Kringvarp Føroya skal tryggja fólki við breki ávísar tænastr. Public service tænastr til deyv og hoyri-veik skulu styrkjast. Miðast skal ímóti at senda tíðindi, ið eru tekstað og/ella teknmálstulkað seinni sama dag, sum tey eru send fyrstu ferð. Sendingar, ið hava stóran samfelagsáhuga og týðning, skulu í størri mun tekstast ella teknmálstulkað.

Onki av hesum er altohent. Í staðin tók Kringvarpið alla teknmálstulking av.

– Ein avleiðing er, at vitanin hjá einum deyvum í Føroyum er minni enn hjá øðrum borgarum, og tað

kann ikki vera rætt, heldur Björg Hjelm, ráðgevi hjá Deyvafelagnum.

Tíðindi stroymast

Nú hevur kringvarpsstjórnir boðað frá, at tulking verður sett á skrána sum stroying - ikki sum vanligt sjónvarp. Í staðin verða sjónvarpstíðindini stroymað beinleiðis á alnetinum. Og tað verða bara tíðindini í Degi og Viku, ið verða tulkaði og stroymað.

Dia Midjord, kringvarpsstjóri, sigur í brævið til Deyvafelagið dagfest 4. juni m.a.:

– Nýggja sjónvarpsstovan verður tikin í brúk í hesari vikuni, og vit hava gjørt klárt at tulka beinleiðis í rúminum, sum er fast í sjónvarpsstovuna. Sjónvarpstíðindini við teknmálstulki verða streama beinleiðis á netinum, tá Tulkatænastan er klár at live tulka...

Og kringvarpsstjórnir sigurvíðari í brævinum:

– Vit eiga helst eisini at fáa 3-2, Kjakið og Vangamyndina tulkað, men tað má verða í

samráð við MMR, tí tað ber ikki til at fara út um játtanina, sigur Dia Midjord.

KvF ger mismun á fólki

Tulkatænastan hevur boðað frá, at tað verður kostnaðarmiklari at tulka beinleiðis. Til dømis kann sami tulkur ongantíð tulka meira enn 9 min. í senn (soleiðis er tað eisini í londunum kring okkum), og sostatt er neyðugt við tveimum tulkum hvørja ferð.

Björg Hjelm, ráðgevi hjá Deyvafelagnum, sigur, at verður Dagur og Vika tulkað beinleiðis - og heldur hetta fram eftir royndartíðina í november mánað, fer tað at at føra við sær, at játtanin má hækka.

– Peningur er til royndartíðina, men skal tað halda fram, mugu politikarnir útvega meira pening at tulka Dag og Viku, sigur hon.

Hon fegnast um útlitini til, at sjónvarpstíðindini aftur verða tulkað. Men hon harmast um, at eitt nú Kjakið og 3-2 ikki verða tulkað.

Forkvinnan í MBF, Meginfelag teirra brekaðu í Føroyum, Tóra við Keldu, og dagligi leiðarin, Ása Olsen, er púra samdar í teirra meting av stöðuna hjá Kringvarpinum í sambandi við deyvutulking:

– Her er talan um onki minni enn at gera mismun á fólkabólkum í Føroyum. Hetta er rein diskriminasiójn, siga tær báðar.

Kringvarpsstjórnir, Dia Midjord, vísir púrasta aftur, at talan er um at gera mannemun.

– Tú kanst hugsa tær til, hvussu nógvir ymiskir minnilutabólkar, feløg av

ymsum slag og áhugabólkar. Tað er fullkomiliga ógjørlegt at gera øllum til vildar, sum koma við sínum ynskjum um hetta og hatta. Tí ber tað yvirhøvur ikki til at siga, at Kringvarpið í hesum førinum gera mannemun," sigur hann.

Hinvegin er Dia Midjord í útgangsstöðinum fyri at alt verður tulkað, men tað ber ikki til í lötuni.

– Einar 335.0000 krónur eru settar av til tulking, og tað kostar umleið 280.000 krónur bara at tulka Dag og Viku. So har er ikki nógv at geva útav. Hinvegin er púra greitt, at um politiski myndugleikin velur at seta meira pening av, so verður meira tulkað. Í veruleikanum er tað upp til Mentamálaráðið og Tulkatænastuna, hvussu nógv verður tulkað, sigur Dia Midjord, kringvarpsstjóri.

Tulkatænastan og Deyvafelagið vísa hinvegin á, at Kjakið hjá Kringvarpinum liggur inni í Degi og Viku, og tað merkir, at Tulkatænastan tekur onki eyka fyri Kjakið. Ein tími er ein tími, og tað er ikki soleiðis, at Tulkatænastan tekur eyka aftan á t.d. 28 min. Ein tími er 60 min. - eisini tá tað verður tulkað.

Deyvafelagið ynskir við hesi grein at seta fokus á viðurskipti hjá deyvum í Føroyum. Journalisturin Grækaris D. Magnussen hevur skrivað greinina eftir umbøn frá Deyvafelagnum.